

Súd:	Najvyšší súd SR
Spisová značka:	4Cdo/141/2022
Identifikačné číslo spisu:	7120210790
Dátum vydania rozhodnutia:	24.08.2022
Meno a priezvisko:	JUDr. Mario Dubaň
Funkcia:	sudca
ECLI:	ECLI:SK:NSSR:2022:7120210790.1

UZNESENIE

Najvyšší súd Slovenskej republiky v spore žalobcu L.. T. W., bývajúceho v W. Č.. XX, proti žalovanému Krajský súd v Košiciach, so sídlom Štúrova 29, Košice, o obnovu konania, vedenom na Okresnom súde Košice I pod sp. zn. 24C/28/2020, o dovolaní žalobcu proti uzneseniu Krajského súdu v Košiciach z 12. novembra 2021 sp. zn. 5Co/154/2021, takto

rozhodol:

Dovolanie odmieta.

Žalovanému nárok na náhradu trov dovolacieho konania nepriznáva.

Odôvodnenie

1. Okresný súd Košice I (ďalej len „súd prvej inštancie“ alebo „okresný súd“) uznesením z 12. mája 2021 č. k. 24C/28/2020-52 potvrdil uznesenie Okresného súdu Košice I zo 17. marca 2021 č.k. 24C/28/2020-46. Týmto uznesením súd rozhodol o sťažnosti žalobcu proti uzneseniu o zastavení konania pre nezaplatenie súdneho poplatku, vydanému vyšším súdnym úradníkom zo 17. marca 2021 č.k. 24C/28/2020-46 v spore o obnovu konania vedeného na Okresnom súde Košice I pod sp. zn. 16C/21/2014. Súd prvej inštancie v uznesení z 12. mája 2021 č. k. 24C/28/2020-52 žalobcu poučil, že proti tomuto uzneseniu odvolanie nie je prípustné (§ 357 CSP a contrario).

2. Krajský súd v Košiciach (ďalej len „odvolací súd“ alebo „krajský súd“) na odvolanie žalobcu uznesením z 12. novembra 2021 sp. zn. 5Co/154/2021 výrokom I. odvolanie odmietol a II. žalovanému náhradu trov odvolacieho konania nepriznal. V odôvodnení za použitia ustanovení § 14 ods. 1, ods. 4 zákona č. 71/1992 Zb. o súdnych poplatkoch a poplatku za výpis z registra trestov, v znení neskorších predpisov (ďalej aj „zákon o súdnych poplatkoch“) uviedol, že konanie o súdnych poplatkoch, vrátane vydania uznesenia o zastavení konania pre nezaplatenie súdneho poplatku, je jednoinštančné, a vedie sa výlučne na súde prvej inštancie. Ozrejmil procesný postup týkajúci sa rozhodovania o súdnych poplatkoch (vrátane rozhodovania o zastavení konania) s tým, že vo veciach podľa zákona o súdnych poplatkoch koná a rozhoduje vyšší súdny úradník, ktorý v prípade nezaplatenia súdneho poplatku poplatníkom rozhodne o zastavení konania. Proti uzneseniu súdu prvej inštancie môže podať poplatník sťažnosť podľa § 14 ods. 3 zákona o súdnych poplatkoch v spojení s § 239 a nasl. Civilného sporového

poriadku (ďalej aj „CSP“). O sťažnosti následne rozhoduje sudca súdu prvej inštancie uznesením, proti ktorému už nie je možné podať odvolanie, tak ako to plyní zo zákona o súdnych poplatkoch (§ 14 ods. 1). Odvolací súd tak uzavrel, že nakoľko odvolanie žalobcu bolo podané proti takému uzneseniu okresného súdu, proti ktorému odvolanie nie je prípustné, neostávalo mu iné, ako odvolanie žalovaného v zmysle ustanovenia § 386 písm. c/ CSP odmietnuť.

3. Proti tomuto uzneseniu odvolacieho súdu podal žalobca (ďalej aj „dovolateľ“) dovolanie bez potrebných náležitostí; pri jeho podaní nebol zastúpený advokátom a ani nepreukázal, že má vysokoškolské právnické vzdelanie druhého stupňa.

4. Najvyšší súd Slovenskej republiky (ďalej aj „najvyšší súd“ alebo „dovolací súd“) ako súd dovolací (§ 35 CSP) po zistení, že dovolanie podala v stanovenej lehote (§ 427 ods. 1 CSP) strana sporu, v ktorej neprospech bolo napadnuté rozhodnutie vydané (§ 424 CSP), bez nariadenia pojednávania (§ 443 CSP) predovšetkým skúmal, či sú splnené podmienky podľa § 429 CSP.

5. Na stručné odôvodnenie (§ 451 ods. 3 veta prvá CSP) dovolací súd uvádza, že dovolateľ musí byť v dovolacom konaní zastúpený advokátom (viď § 429 ods. 1 veta prvá CSP). Podľa § 429 ods. 2 CSP povinnosť podľa odseku 1 neplatí, ak je a/ dovolateľom fyzická osoba, ktorá má vysokoškolské právnické vzdelanie druhého stupňa, b/ dovolateľom právnická osoba a jej zamestnanec alebo člen, ktorý za ňu koná, má vysokoškolské právnické vzdelanie druhého stupňa, c/ dovolateľ v sporoch s ochranou slabšej strany podľa druhej hlavy tretej časti tohto zákona zastúpený osobou založenou alebo zriadenou na ochranu spotrebiteľa, osobou oprávnenou na zastupovanie podľa predpisov o rovnakom zaobchádzaní a o ochrane pred diskrimináciou alebo odborovou organizáciou a ak ich zamestnanec alebo člen, ktorý za ne koná, má vysokoškolské právnické vzdelanie druhého stupňa. Postup súdu prvej inštancie v prípade nesplnenia osobitnej podmienky dovolacieho konania (§ 429 ods. 1 CSP) upravuje § 436 ods. 1 CSP, podľa ktorého vtedy, keď má dovolanie vady podľa § 429 CSP a dovolateľ nebol riadne o povinnosti podľa § 429 CSP poučený v dovolacom konaní, súd prvej inštancie vyzve dovolateľa na odstránenie vád a poučí ho o následkoch neodstránenia vád dovolania.

6. Ustanovenie § 436 ods. 1 CSP predstavuje jedinú (výnimočnú) procesnú situáciu, v ktorej súd prvej inštancie prihliada na existenciu vád dovolania a dovolateľa vyzýva na ich odstránenie. Tento postup súdu prvej inštancie sa týka výlučne vád dovolania v zmysle § 429 ods. 1 CSP a ich výskytu v prípade absencie (alebo nedostatočného) poučenia dovolateľa odvolacím súdom. Procesná situácia, pri ktorej súd prvej inštancie prihliada na vady dovolania a dovolateľa vedie k ich odstráneniu, nenastáva v prípade existencie vád podľa § 429 CSP vtedy, keď bol dovolateľ riadne poučený odvolacím súdom o náležitostiach dovolania a zastúpení dovolateľa v dovolacom konaní (rovnako táto situácia nenastáva pri zistení iných vád, než sú vady dovolania v zmysle § 429 CSP). V takom prípade súd prvej inštancie dovolateľa nevyzýva na odstránenie vád dovolania a spis bez ďalšieho predkladá na rozhodnutie dovolaciemu súdu.

7. Spísanie dovolania advokátom je obligatórnou podmienkou dovolacieho konania, ktorá musí byť splnená už pri podaní dovolania; jej nedostatok musí byť odstránený do uplynutia zákonnej lehoty na podanie dovolania. To neplatí, ak dovolateľ nebol riadne poučený odvolacím súdom (uznesenie najvyššieho súdu z 18. decembra 2019 sp. zn. 4Cdo/190/2019, R 39/2020)

8. Obdobne Ústavný súd Slovenskej republiky v uznesení sp. zn. IV. ÚS 489/2018, publikovanom v Zbierke nálezov a uznesení Ústavného súdu Slovenskej republiky pod č. 79/2018, vyslovil, že ak obligatórnou náležitosťou dovolania je podľa druhej vety § 429 ods. 1 CSP jeho spísanie advokátom, je potom logické, že nedostatok tejto podmienky možno odstrániť len v lehote na podanie dovolania, keďže ide o podmienku, ktorá musí byť splnená už pri jeho podaní.

9. V danom prípade dovolateľ nie je zastúpený advokátom a nepreukázal, že sám má vysokoškolské právnické vzdelanie druhého stupňa. Dovolaním napadnuté rozhodnutie odvolacieho súdu obsahuje riadne poučenie o náležitostiach dovolania a povinnom zastúpení dovolateľa advokátom v dovolacom

konaní (§ 393 ods. 1 CSP v spojení s ustanovením § 429 CSP), pričom súd prvej inštancie nad rámec uvedeného v rámci procesnej prípravy predloženia spisu dovolaciemu súdu uznesením z 30. marca 2022 č. k. 24C/28/2020-83 vyzval dovolateľa na splnenie si povinnosti v zmysle § 429 CSP a poučil ho o následkoch nerešpektovania tejto výzvy. Napriek uvedenému ostala táto osobitná podmienka dovolacieho konania (§ 429 ods. 1 a 2 CSP) nesplnená, v dôsledku čoho nemožno uskutočniť meritórny dovolací prieskum.

10. Keďže v posudzovanej veci nie je splnená osobitná podmienka dovolacieho konania vyplývajúca z § 429 ods. 1 CSP a nejde pritom o žiaden z prípadov uvedených v § 429 ods. 2 CSP, najvyšší súd odmietol dovolanie žalobcu podľa § 447 písm. e/ CSP pre nesplnenie podmienok dovolacieho konania bez toho, aby sa zaoberal vecnou správnosťou napadnutého rozhodnutia. Následkom nesplnenia tejto osobitnej podmienky dovolacieho konania je nemožnosť uskutočnenia meritórneho dovolacieho prieskumu, nakoľko prístup k dovolaciemu súdu nie je absolútny, ale je obmedzený citovaným zákonným ustanovením sledujúcim legitímny cieľ, ktorým je podanie iba kvalifikovaných podaní (dovolaní) na najvyšší súd ako mimoriadnu opravnú inštanciu.

11. Rozhodnutie o nároku na náhradu trov dovolacieho konania dovolací súd neodôvodňuje (§ 451 ods. 3 veta druhá CSP).

12. Toto rozhodnutie prijal senát Najvyššieho súdu Slovenskej republiky pomerom hlasov 3 : 0.

Poučenie:

Proti tomuto uzneseniu nie je prípustný opravný prostriedok.